

vkg

Õlitorn

arhitektuurne seletuskiri

Sven Luik, Kairi Sülla, Roman Tamm, Erik Prits

Torn on sündmus ja eksponaat. Tee torni tippu on elamus.

Leides tornis eneses väärtuse lähtume soovist säilitada torni iseloom.

Samas on vaja leida tornile reaalselt kasutatav tähendus ning sinna juurde lisada vajalikud funktsioonid.

Õlitorn jaguneb kolmeks eristatavaks osaks või tasemeks.

Esimene osa neist jääb avatuks kõigile ning olemuselt kajastama hetkeolukorra post-apokalyptilisust, post-industriaalsust, mis on võluv maailm oma keerulise liikumisskeemi poolest, erinevate kõrgustega vahekorruste poolest ning läbikumavate erinevate ajastukihtide poolest. Sellel tasemel saab eksponeerida suuri põlevikivikaevandamisega seotuid masinaosaid ja muud massivsemat ning jõulisemat, mida ei pea otseselt kliima ega huvituja silme, kätte eest kaitsma.

Teine tase on suletum, kinnisem, avad on restaureeritud, lehter on uuesti valatud. Sellel tasemel saab eksponeerida õrnamaid eksponaate, siin saab seletada torni ajalugu, põlevikivi kaevandamise ajalugu, VKG ajalugu. Korrusel on omane pühalikkus. Siin saab korraldada ka vastuvõtte.

Kolmas tase on puidust katusealune korrus, mis on rekonstrueeritud. See on vaateplatvorm, kust avaneb vaade põlevikivi tööstusele, linnakule. Korrus on soe. Samuti asub sellel tasemel väiksem kinosaal. Korrus on eesmärk ja sinna jõudmiseks on kaks valikut:

1) näha vaeva ja läbida torni ja põlevikivitööstuse ajalugu ja katsumused, et vabaneda taevasse.

2) tõusta sinna läbides sarnase tee kui algselt põlevikivi. Läbides juurde-ehituse, mis on maapõu ning seejärel tõusta liftiga kollektorisse, kogunemispunkti, millest edasi saab vaid langeda

Need kaks teed on vastandid. Kaks stsenaariumi ja valikut.

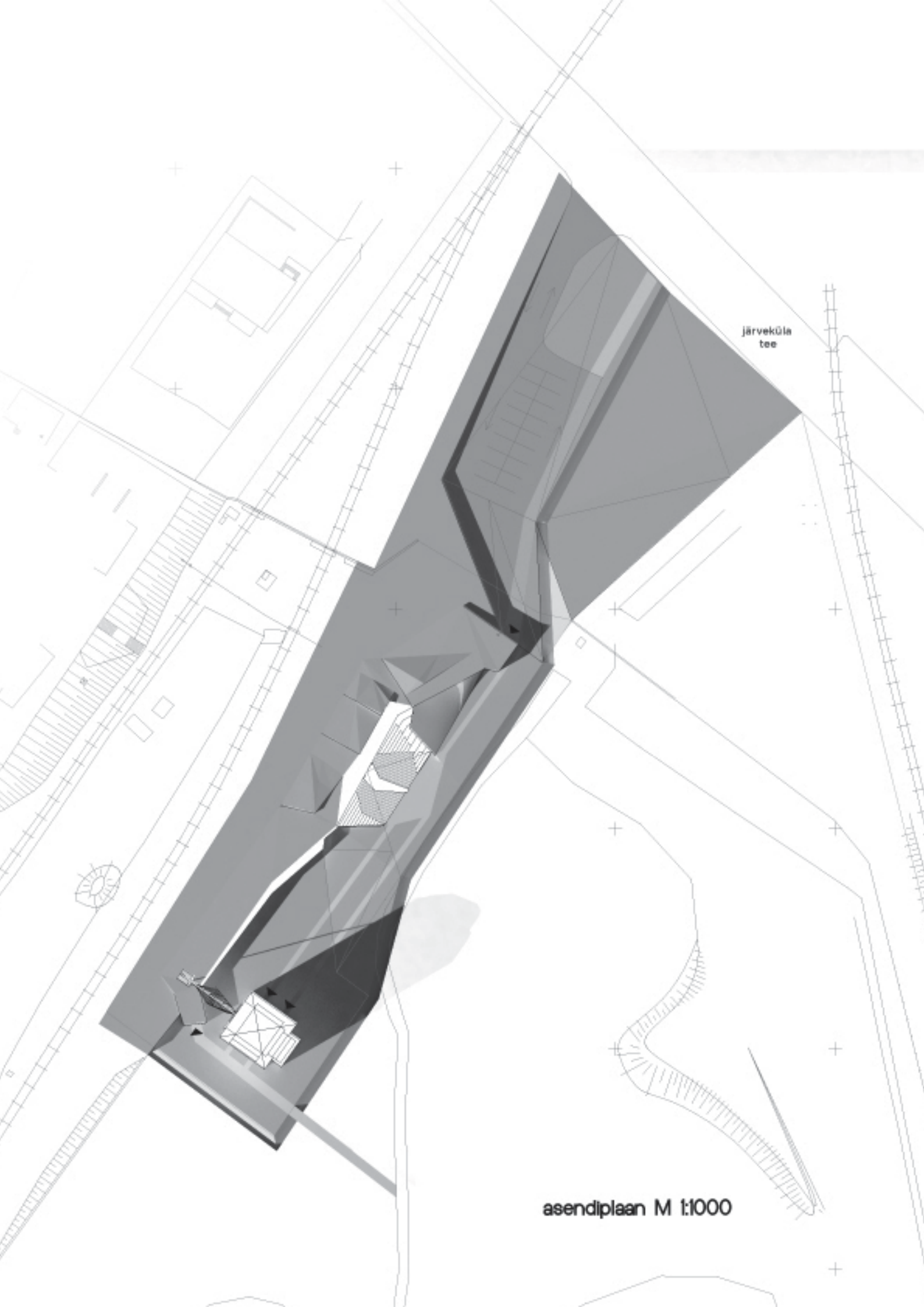
Torni territoorium avaneb Järveküla teele. Ala langeb loomulikult torni suunas. Juurde-ehituse peasissepääsu juures on krundil kitsaskoht, kust edasi avaneb vaade tornini ja avalikruum juurde-ehituse trepistikul ja katusel. Trepistikku saab kasutada auditooriumina või avalike esinemiste tarvis. Ala piirab lõuna ja ida küljest kraav, mis on väljapoole järsk. Kraavis kasvab vabalt kohalik taimestik. Lääne suunas ehk juurde-ehituse katuselt piirab ala kibuvits-piire. Parklast algab jalgrada tornini, mis on sillutatud asfaldist. Ülejäänud ala on aas, niiöelda hooleta jäätud maa. Seda ei niideta.

Kuna meie nägemus tornist on kui sündmusruumist ja suuresti kui eksponaadist, sellisel kujul nagu ta on säilinud, siis loome vertikaalse põhimahu kõrvale horisontaalse mahu, kuhu saame paigutada kunsti kogu, auditooriumi (100' le inimesele), keemia klassi (koos piisavalt suure ettevalmistus ruumiga) ning söökla (250' le inimesele). Uue hoone kuju jälgib pinna reljeefi ning on osa sellest. Asetudes kõrgendiku nõlva, osaliselt ära kasutades olemasoleva müüritist. Uus maht ei ole esiletükkiv ega võistlev, vaid toetab olemas-olevat. Sellel mahul on kaks sissepääsu VKG territooriumi poolne ning linna poolne. Linna poolne on mõeldud külalistele, kes hoonesse sisenedes läbivad galerii, mis avaneb pikkamööda tornile. Külaliste sissepääsust sisenedes avaneb vaade tornile. VKG poolne sissepääs on mõeldud töölistele. Selle sissepääsu juures asub ka lift. Sööklast saab ruum, kus külalised ja töölised segunevad. Lift järgib põlevikivitööstuki trajektoori. See tähendab, et vana teraskonstruktioon asendatakse uuega. Lift viib juurde-ehitusest torni kolmandale korrusele ehk vaateplatvormile.

Hoone on raud-betoonist ning see on välja toodud ka interjööris. Betooni ilmestab püstlaudis-raketise tekstuur. Mõningad sisepinnad on kaetud lihvimata paekiviga nagu näiteks klass ja auditoorium. Sööklas on pinnase poolne sein kaetud valgeks värvitud hõveldamata laudisega.

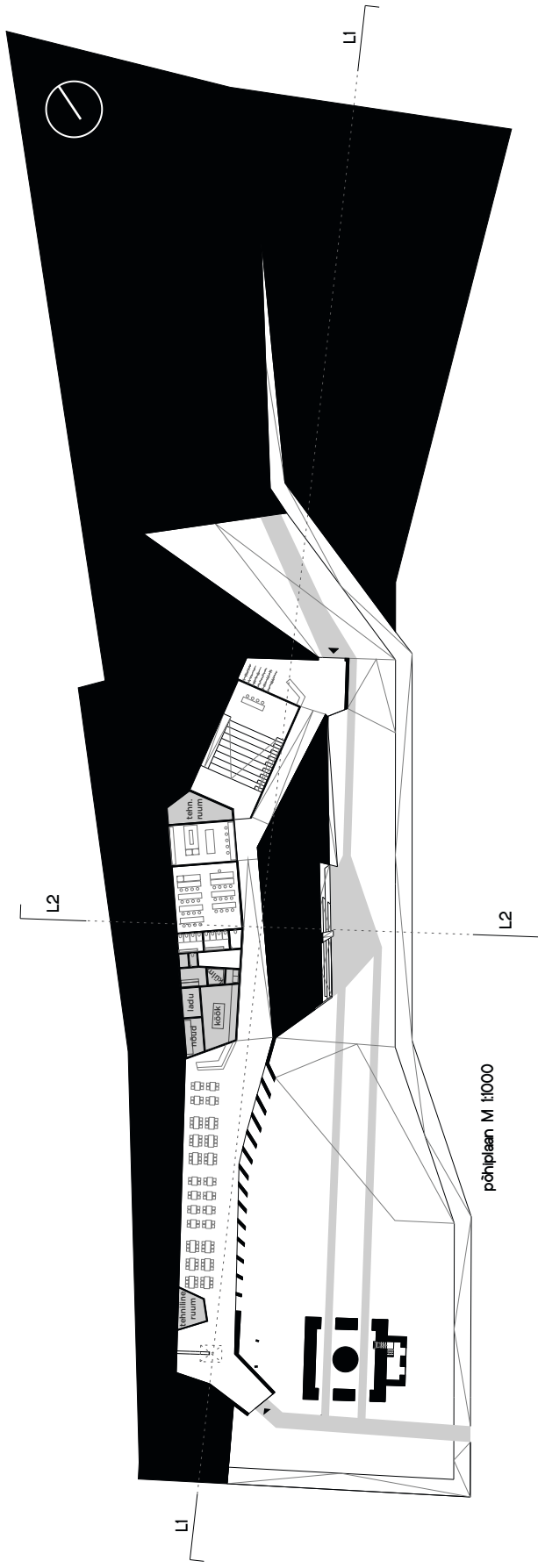
Auditooriumisse, kööki ja klassi valgustamiseks päevavalgusega on pinnaskatusest lahti lõigatud avad, mis moodustavad katuseaknad. Need on suunaga lõunasse.

Öösel on torni esimene, avalik korrus seest ning teine korrus prožektoritega valgustatud. Valgustatud on ka trepistik.

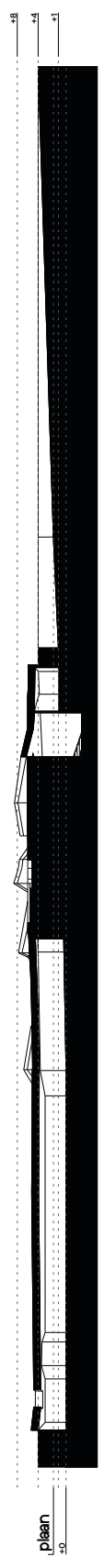


järveküla
tee

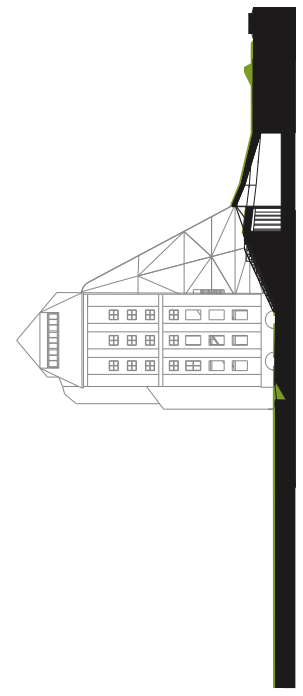
asendiplaan M 1:1000



põhiplaan M 1:1000



lõiget M 1:1000



lõige2 M 1:1000